

Sygn. akt III APo 8/08

W Y R O K**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 10 lutego 2009 r.

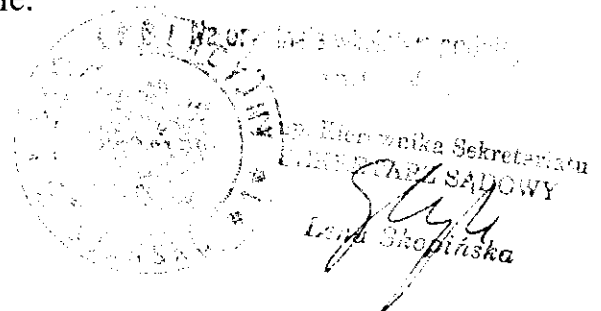
Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku
w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Krzczowska - Lasoń
Sędziowie: SA Maria Szańska - Szumakowicz (spr.)
SA Grażyna Czyżak

Protokolant: Urszula Ptak

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2009 r. w Gdańsku
sprawy I S
przy udziale Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Pomorskiej
Okręgowej Izby Architektów
na skutek odwołania I S
od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego Izby Architektów w Warszawie
z dnia 4 września 2008 r. sygn. akt KD II 03/08

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 lutego 2008 r. Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów (OROZ POIA), wszczął postępowanie wyjaśniające w stosunku do architekt I █████ S █████. Postępowanie zostało wszczęte w związku z pismem architekta W █████ B █████ i architekta S █████ N █████ do OROZ POIA z dnia 19 października 2007 r., w którym – jako autorzy projektów budynków W █████ H █████ i W █████ F █████ i M █████ U █████ G █████ – zarzucają architekt I █████ S █████, że wykonując projekt termoizolacji tych budynków zmieniła ich elewacje bez zawiadomienia autorów projektu pierwotnego i jakiegokolwiek konsultacji z nimi, a przez to naruszyła Zasady Etyki Zawodu Architekta. Według autorów projektu pierwotnego zmiany wprowadzone przez obwinioną polegały na: zastąpieniu charakterystycznych poziomów w kolorze białym, elementami pionowymi nie odpowiadającymi wewnętrznej funkcji i strukturze budynku, likwidacji i wyłożeniu styropianem charakterystycznych płaszczyzn pokrytych klinkierem, zastąpieniu koloru naturalnej cegły kolorem niebieskim – co przekreśliło podstawowe cechy architektoniczne zaprojektowanych przez nich budynków.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego OROZ POIA wnioskiem z dnia 27 lutego 2008 r. domagał się wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przeciwko I █████ S █████, zarzucając jej naruszenie praw autorskich W █████ B █████ i S █████ N █████ wskutek wyżej opisanego działania, a przez to obowiązku określonego w przepisie art. 41 pkt 2) ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów w związku z art. 29 ust. 1 i 2 Zasad Etyki Zawodu Architekta (ZEZA) przyjętych uchwałą nr 19 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Izby Architektów z dnia 24 listopada 2002 r. Na poparcie wniosku OROZ POIA przedstawił między innymi dowody w postaci dokumentacji fotograficznej wyżej opisanych budynków w stanie przed i po wykonaniu termoizolacji według projektu obwinionej, kopie rysunków elewacji projektu obwinionej, umowę na wykonanie projektu remontu elewacji i ocieplenia wyżej opisanych budynków, decyzje administracyjne dotyczące realizacji tej inwestycji oraz dokumenty potwierdzające przyznanie W █████ B █████ i S █████ N █████ nagrody I stopnia MBiPMB za projekt zespołu budynków U █████ G █████ oraz honorowej nagrody SARP w 2006 r. za wybitne zasługi dla architektury

polskiej. W ocenie OROZ POIA obwiniona popełniła zarzucane jej czyny w sposób zawiniony, ponieważ przy wykonywaniu projektu termoizolacji ww. budynków posiłkowała się archiwalną dokumentacją projektową, w oparciu o którą uzyskała dane dotyczące autorstwa istniejących budynków, a pomimo tego nie podjęła żadnych starań by porozumieć się z autorami projektu pierwotnego.

Orzeczeniem z dnia 4 czerwca 2008 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów (OSD POIA) uznał obwinioną za winną zarzucanego jej czynu i związanego z nim naruszenia art. 41 pkt 1) i 2) ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, orzekł wobec obwinionej karę upomnienia i obciążył ją kosztami postępowania w wysokości 500,-zł. Jak wynika z uzasadnienia tego orzeczenia, OSD POIA uznał, że zebrany materiał dowodowy potwierdził, iż I S wykonała projekt remontu i ocieplenia elewacji budynków U G wybudowanych według projektów W B i S N bez próby porozumienia się z nimi celem skonsultowania projektowanych zmian elewacji, a realizacja jej projektu całkowicie zmieniła charakter tych budynków wobec wprowadzenia nowego podziału istniejących elewacji, innych materiałów elewacyjnych i kolorystyki. W ocenie OSD POIA takim zachowaniem obwiniona naruszyła art. 29 ust. 1 i 2 ZEZA, a działanie jej należało uznać za zawinione ponieważ nie istniały przeszkody uniemożliwiające obwinionej porozumienie się z autorami budynków.

Rozważając wymiar kary OSD POIA wziął pod uwagę między innymi dotychczasowy nienaganny przebieg działalności zawodowej obwinionej oraz jej prawidłowe zachowanie wobec pokrzywdzonych w trakcie prowadzonego postępowania.

Orzeczenie OSD POIA zaskarżyła Elżbieta Ratajczyk-Piątkowska Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów odwołaniem z dnia 2 lipca 2008 r. oraz obwiniona, odwołaniem z dnia 24 lipca 2008 r.

Rzecznik zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu rażąco niski wymiar kary w stosunku do rangi przewinienia dyscyplinarnego wynikający z przyjęcia przez OSD POIA okoliczności przemawiających na korzyść obwinionej, które nie wynikają z zebranego materiału dowodowego. W oparciu o ten zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i wymierzenie I S kary zawieszenia w prawach członka Izby Architektów na okres 6 miesięcy.

Obwiniona w swoim odwołaniu zarzuciła OSD POIA, że oceniając materiał dowodowy pominął jej wyjaśnienia z dnia 2 maja 2008 r. Nadto zakwestionowała stanowisko OSD POIA, że zarzucany jej czyn naruszający przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach

zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów popełniła świadomie. Na swoją obronę podniosła, że wykonane przez nią prace projektowe „miały za zadanie poprawę funkcjonalności obiektu, a nie naruszanie praw autorskich”.

Orzeczeniem z dnia 4 września 2008 r. Krajowy Sąd Dyscyplinarny Izby Architektów (KSDIA) utrzymał w mocy orzeczenie OSD POIA w zakresie uznania, że obwiniona popełniła zarzucane jej przewinienie dyscyplinarne, a co za tym idzie, naruszyła przepis art. 41 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów w zw. z art. 29 ust. 1 i 2 ZEZA, przyjętych uchwałą nr 19 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Izby Architektów z 2002 r., w pozostałej części zaskarżone orzeczenie uchylił i zmienił wymiar nałożonej kary w ten sposób, że zawiesił I [REDACTED] S [REDACTED] w prawach członka Izby Architektów na okres 6 miesięcy. Ponadto KSDIA obciążył obwinioną zryczałtowanymi kosztami postępowania w łącznej kwocie 3.500,-zł, w tym 500,-zł tytułem kosztów postępowania przed OSD POIA i 3.000,-zł za postępowanie przed KSDIA. Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące motywy:

Zdaniem KSDIA zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności dokumentacja fotograficzna budynków W [REDACTED] H [REDACTED] i W [REDACTED] F [REDACTED] i M [REDACTED] G [REDACTED] w stanie przed i po wykonaniu termoizolacji według projektu obwinionej potwierdziła, że zmiany wprowadzone w wyglądzie tych budynków przez I [REDACTED] S [REDACTED] bez porozumienia z autorami projektu pierwotnego, zmieniły ich podstawowe cechy architektoniczne.

Jak wynika z protokołu posiedzenia OSD POIA z dnia 4 czerwca 2008 r. (k-101-107), obwiniona składając wyjaśnienia potwierdziła, że przystąpiła do wykonania projektu termoizolacji budynków bez zawiadomienia autorów projektu pierwotnego i jakiegokolwiek konsultacji z nimi. KSDIA nie dał wiary wyjaśnieniom I [REDACTED] S [REDACTED] złożonym w trakcie rozprawy w dniu 4 czerwca 2008 r. oraz w piśmie z dnia 2 maja 2008 r., z których wynika, iż nie wiedziała ona, kto jest autorem projektu pierwotnego, oraz że starała się dokonać ustaleń w tym zakresie, jak również, że okazało się to niemożliwe. KSDIA uznał, iż I [REDACTED] S [REDACTED] nie przedstawiła dowodów na poparcie swoich twierdzeń, bowiem podniesiona przez nią okoliczność, że pieczętki autorów na pierwotnym projekcie były nieczytelne nie zwalnia jej z obowiązku podjęcia czynności zmierzających do ustalenia danych projektantów istniejącego obiektu, co do którego podejmuje się wykonać projekt remontu. Nadto, KSDIA odmówił wiarygodności wyjaśnieniom obwinionej w tym zakresie również dlatego, że każdy członek Izby może zwrócić się do właściwej Okręgowej Izby Architektów o pomoc w ustaleniu danych i kontaktu z innym członkiem Izby. W celu dokonania takich ustaleń członek Izby może

również skorzystać z pomocy SARP, którego prezesem O [REDACTED] W [REDACTED] w latach 1975-1983 był jeden z autorów ww. budynków, nie żyjący już S [REDACTED] N [REDACTED]. Należy podkreślić, że prof. W [REDACTED] H [REDACTED] i prof. S [REDACTED] N [REDACTED] – jako spółka autorska – w roku 2006 zostali laureatami Honorowej Nagrody SARP i są osobami powszechnie znanymi w środowisku architektów. Zatem gdyby I [REDACTED] S [REDACTED] mając na względzie obowiązujące członków Izby zasady etyki zawodowej dochowała należytej staranności i zwróciła się do Izby Architektów względnie do SARP o podanie informacji dotyczących autorów projektu budynków i umożliwienie kontaktu z nimi, to jej działanie powinno przynieść oczekiwany efekt. Nawet jednak w odmiennym razie mogłaby, powołując się na odmowę udzielenia takich informacji przez Izbę i SARP, skutecznie wykazać, że jej działanie było niezawinione.

Skoro obwiniona nie dochowała należytej staranności w tym zakresie i przed przystąpieniem do wykonania projektu nie skontaktowała się z autorami projektu budynków, to jej działanie było zawinione.

Kolejno KSDIA zważył, iż ustawowymi obowiązkiem członków Izby jest przestrzeganie zasad etyki zawodowej. Obowiązek ten został określony w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów. Art. 29 ust. 1 Zasad Etyki Zawodu Architekta przyjętych uchwałą nr 19 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Izby Architektów z dnia 24 listopada 2002 r. stanowi, że „Architekt szanuje i chroni prawa autorskie innych architektów”. Teza ta znajduje rozwinięcie w ust. 2 art. 29, ZEZA, który zobowiązuje architekta otrzymującego zlecenie, przedmiotem którego jest zrealizowane dzieło lub kontynuacja pracy innego architekta do porozumienia się z nim. Członek izby może ekskulpować się od zarzutu naruszenia tego obowiązku dowodząc, że pomimo dochowania należytej staranności nie udało mu się ustalić danych, względnie kontaktu z autorem projektu pierwotnego. W ocenie KSDIA obwiniona nie dochowała należytej staranności w wykonaniu obowiązków, o których wyżej mowa i nie wykazała, że nastąpiło to z przyczyn przez nią niezawinionych.

KSD uznał za wiarygodne i spójne twierdzenia W [REDACTED] B [REDACTED] złożone na rozprawie w dniu 4 września 2008 r. dotyczące powszechnej znajomości w środowisku architektów osób będących autorami projektu pierwotnego wymienionych obiektów i naruszenia ich oryginalnego wyglądu.

W odniesieniu do twierdzeń obwinionej podniesionych w piśmie z dnia 2 maja 2008 r. oraz w jej odwołaniu z 24 lipca 2008 r. odnośnie nie naruszenia przez nią praw autorskich pokrzywdzonego, KSDIA podniósł, że: sądy dyscyplinarne Izby Architektów nie są właściwe do oceny naruszenia praw autorskich pokrzywdzonego, a jedynie naruszenia przez obwinioną

obowiązków wynikających z ustawy o samorządach zawodowych architektów (...) i ZEZA, o których wyżej mowa. Z uwagi na powyższe KSDIA nie dokonywał oceny, czy i w jakim zakresie obwiniona naruszyła te prawa.

W zakresie wymiaru kary nałożonej na obwinioną KSDIA nie podzielił stanowiska OSD POIA i uwzględnił zarzuty powołane przez Rzecznika w odwołaniu z dnia 2 lipca 2008 r. W ocenie KSDIA postawa obwinionej w trakcie postępowania wskazuje, że pomimo powzięcia wiadomości o istnieniu możliwości zrealizowania przez nią obowiązku wynikającego z art. 29 ust. 2 ZEZA, którego nie spełniła, nadal nie widzi naganności swojego zachowania. Twierdzenia zawarte w piśmie obwinionej z dnia 2 maja 2008 r. wskazują zdaniem KSDIA, że nie podchodzi z należyтым szacunkiem do praw autorskich innych architektów, a w szczególności do ustawowego obowiązku przestrzegania zasad etyki zawodowej.

KSDIA skonstatował, iż [REDAKCYJNE] wykonuje zawód architekta od 2000 r. Jest to stosunkowo krótki staż pracy w tym zawodzie, zwłaszcza w porównaniu ze stażem pracy zawodowej pokrzywdzonego. Zatem fakt, że jest to pierwsze naruszenie dyscyplinarne obwinionej nie jest wystarczającym argumentem do wymierzenia przez sąd dyscyplinarny najniższej z możliwych kar z tytułu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego.

W ocenie KSDIA wobec postawy obwinionej w trakcie postępowania kara przewidziana przez OSD POIA nie spełniłaby w stosunku do niej właściwej roli prewencyjnej. W związku z powyższym KSD uchylił orzeczenie OSD POIA w zakresie wymiaru kary i przychyłając się do odwołania Rzecznika nałożył na obwinioną karę zawieszenia w prawach członka Izby Architektów na okres 6 miesięcy.

O wysokości zryczałtowanej opłaty na rzecz Izby KSD orzekł zgodnie z przepisem § 48 ust. 2 pkt 3) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 października 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków samorządów zawodowych.

W odwołaniu, zaskarżając powołane orzeczenie w całości, obwiniona zarzuciła: 1) pominięcie złożonych przez nią wyjaśnień i dowodów; 2) naruszenie art. 53 ustawy o samorządzie zawodowym architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów; 3) naruszenie art. 33⁵ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych; 4) uznanie, iż wnioskodawczyni nie dochowała należytej staranności w wykonaniu obowiązków wynikających z art. 29 pkt 1 i 2 Zasad Etyki Zawodowej Architekta „tylko na podstawie swoich osądów, bez wzięcia pod uwagę zgromadzonego materiału dowodowego”; 5) niezasadne uzależnienie wielkości kary od stażu zawodowego obwinionej w porównaniu do stażu zawodowego pokrzywdzonego. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości. W uzasadnieniu podniosła, iż w swoim

piśmie z dnia 2 maja 2008 r. szczegółowo opisała szczytki dokumentacji projektowej, którą otrzymała od inwestora. Napisała, że na dokumentacji nie są wymienione nazwiska autorów projektu, brak jest pieczętek, a podpisy na rysunkach są nieczytelne. Podała, iż nigdy nie pisała, że pieczętka na dokumentacji jest nieczytelna, a taka informacja znajduje się w uzasadnieniu wyroku. Podniosła, że nie może zgodzić się ze stwierdzeniem, jakoby nie złożyła dowodów na poparcie swoich twierdzeń, gdyż takie dokumenty złożyła łącznie z pismem w sprawie z dnia 2 maja 2008 r. – są to kserokopie rysunków i opisu do projektu. Stwierdziła, że nieprawdą jest, jakoby zaniechała czynności związanych z ustaleniem autorów projektu. Jako naruszenia art. 53 ustawy o samorządzie zawodowym architektów określiła odmówienie wiarygodności jej wyjaśnieniom dotyczącym prób ustalenia autorów projektu. Wywiodła, że argumentacja, jakoby mogła zwrócić się do SARP w celu ustalenia autorów projektu, jest niedorzeczna. Podała, że nie jest członkiem SARP, wykonując projekt nie mogła wiedzieć, że autorzy projektu są członkami SARP. Podpieranie zaś twierdzenia, że autorzy projektu są powszechnie znani tym, iż otrzymali w 2006 r. honorową nagrodę SARP jest niezasadne z tego powodu, że fakt ten miał miejsce już po wykonaniu przez nią projektu remontu. Wskazała, że zarzucono jej nieprzestrzeganie art. 29 pkt 1 Zasad Etyki Zawodowej Architekta. Powołała się w tym kontekście na treść art. 33⁵ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, wywodząc, iż projekt elewacji wykonała na podstawie tego unormowania, które zezwala na korzystanie z obiektu budowlanego w celu odbudowy lub remontu. Kolejno wywiodła, iż argument, że ma stosunkowo krótki staż pracy w zawodzie, zwłaszcza w porównaniu ze stażem pracy zawodowej pokrzywdzonego, nie jest wystarczający do szafowania wysokich wyroków i nie powinien przemawiać przeciwko niej. W konkluzji skonstatowała, że w postępowaniu nie zostało wykazane, że świadomie, z własnej winy działała niezgodnie z Zasadami Etyki Zawodowej Architektów, a orzeczenie oparto na domysłach oraz na dawaniu lub nie dawaniu wiary. Stwierdziła, że nie uwzględniono żadnych z argumentów przemawiających na jej korzyść.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu jako bezzasadne.

Zgodnie z art. 41 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r., Nr 5, poz. 42 ze zm.), członek izby jest zobowiązany przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych w szczególności obowiązujących przepisów, zaś po myśli art. 41 pkt 2 tej ustawy, ma obowiązek

przestrzegać zasad etyki zawodowej. Przez obowiązujące przepisy rozumieć należy w szczególności przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j.: Dz. U. z 2000 r., Nr 80, poz. 904 ze zm.). Zgodnie zaś z art. 29 ust. 1 i 2 obowiązującej w dacie czynu zarzucanego obwinionej w postępowaniu dyscyplinarnym uchwały nr 19 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Izby Architektów z 23-24 listopada 2002 r. o Zasadach Etyki Zawodu Architekta, architekt szanuje i chroni prawa autorskie innych architektów, zaś otrzymując zlecenie, którego przedmiotem jest zrealizowane dzieło lub kontynuacja pracy innego architekta, porozumiewa się z autorem dzieła.

Obiekty budowlane, choć nie znalazły się w wyliczeniu egzemplifikacyjnym z art. 1 ust. 2 Prawa autorskiego, bez wątplenia zaliczyć należy do kategorii utworów w rozumieniu art. 1 ust. 1 tej ustawy, o czym przekonuje chociażby treść przepisu art. 33⁵ Prawa autorskiego, gdzie to mowa jest *expressis verbis* o korzystaniu z utworu w postaci obiektu budowlanego. Przepis ten, którego naruszenie przy wydawaniu zaskarżonego rozstrzygnięcia obwiniona zarzuca, stanowi, iż wolno korzystać z utworu w postaci obiektu budowlanego, jego rysunku, planu lub innego ustalenia, w celu odbudowy lub remontu obiektu budowlanego. Jednak z unormowania tego nie sposób wywieść uprawnienia do korzystania z obiektu budowlanego w celu jego remontu w sposób dowolny. Art. 33⁵ Prawa autorskiego nie określa w ogóle zakresu ani granic dozwolonego korzystania z obiektu budowlanego, a przewiduje jedynie samo uprawnienie w tym przedmiocie. Natomiast zakres i granice dozwolonego korzystania z cudzego utworu daje się wywieść częściowo, pośrednio, w szczególności z art. 16 Prawa autorskiego. Nie może ono mianowicie godzić w żaden z elementów autorskich praw osobistych, to jest w szczególności w prawo: do nienaruszalności treści i formy utworu (prawo do integralności utworu), ani do nadzoru nad sposobem korzystania z utworu. W tym stanie rzeczy brak jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, by zaskarżone rozstrzygnięcie zapadło z naruszeniem art. 33⁵ Prawa autorskiego.

Nie może być wątpliwości, iż zmieniając pierwotny układ i kolorystykę elewacji budynków objętych zarzutem dyscyplinarnym, **[REDAKTION]** S **[REDAKTION]** dopuściła się naruszenia prawa do integralności tych obiektów budowlanych (art. 16 pkt 3 Prawa autorskiego). Zarazem, nie informując projektantów tychże obiektów o zamiarze korzystania z nich w celu remontu, uniemożliwiła im realizację prawa do nadzoru nad sposobem korzystania z utworu (art. 16 pkt 5 Prawa autorskiego). W konsekwencji dopuściła się naruszenia art. 41 pkt 1 cytowanej ustawy o samorządach zawodowych oraz jednocześnie, godząc w obowiązki przewidziane w art. 29 ust. 1 i 2 powołanych Zasad Etyki Zawodu Architekta, naruszyła art. 41 pkt 2 tej ustawy.

Co do zarzucanego naruszenia art. 53 ustawy o samorządzie zawodowym architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, którego odwołująca się upatrywała w odmówieniu

uznania za wiarygodne jej oświadczeń co do prób ustalenia autorów projektu, Sąd Apelacyjny stwierdza, iż zarzut ten jest bezpodstawny. I ██████ S ██████ nie wykazała bowiem w jakikolwiek sposób, by choćby podjęła próbę ustalenia autorów projektu obiektów budowlanych objętych zarzutem i skontaktowania się z nimi. Jej twierdzenia w tej materii są bowiem wyłącznie i całkowicie gołosłowne. Warto w tym miejscu zwrócić nadto uwagę na ewidentną wewnętrzną sprzeczność w wyjaśnieniach obwinionej złożonych podczas rozprawy przed Sądem Apelacyjnym w dniu 29 stycznia 2009 r. Stwierdziła ona mianowicie, iż zwracała się do W ██████ A ██████ P ██████ W ██████ o możliwość uzyskania dokumentacji technicznej dotyczącej przedmiotowych budynków, jednak uzyskała informację, że nie będzie to możliwe, a jednocześnie podała, że podczas tej rozmowy nie pytała o nazwiska autorów, gdyż – jak stwierdziła – była przekonana, że po otrzymaniu tej dokumentacji uda jej się odczytać ich dane personalne. Jeżeli w rzeczywistości I ██████ S ██████ przekonanie takie miała, to przestało być ono uzasadnione z chwilą, gdy dowiedziała się ona o niemożności uzyskania przedmiotowej dokumentacji. W konsekwencji brak jakichkolwiek podstaw, by w postępowaniu doszło do naruszenia art. 53 powołanej ustawy, albowiem zgromadzony w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, iż kontakt ten nie został nawiązany, co zresztą jest w sprawie niesporne. Względ na brak jakichkolwiek materialnych śladów rzekomej próby nawiązania kontaktu z autorami projektu pierwotnego oraz niewiarygodność skarżącej implikowaną wewnętrzną sprzecznością jej oświadczeń procesowych, przekonuje, iż próby takiego kontaktu obwiniona w istocie nie podjęła. Nade wszystko nie wykazała ona w toku postępowania, by nawiązanie tego kontaktu było obiektywnie niemożliwe. Nawet jeśli przyjąć, że ustalenie autorów projekt mogło być utrudnione, to w opinii Sądu Apelacyjnego zgromadzony materiał dowodowy nie daje żadnych podstaw pozwalających przyjąć, by było to niemożliwe lub choćby połączone z jakimiś wyjątkowymi trudnościami, nie dającymi się przewyciężyć; jest wręcz przeciwnie – było to możliwe chociażby poprzez zasięgnięcie informacji w organach samorządu zawodowego, czy też na W ██████ A ██████ P ██████ W ██████. W postępowaniu sądowym toczącym się na skutek odwołania od rozstrzygnięcia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego Izby Architektów ciężar dowodu okoliczności uwalniających od odpowiedzialności dyscyplinarnej architekta za naruszenie praw autorskich twórcy projektu obiektu budowlanego spoczywa na obwinionym. Zgodnie bowiem z art. 232 zd. 1 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Przepis ten zaś znajduje w zastosowanie w tego typu sprawach z mocy art. 54 ust. 5 ustawy o samorządzie zawodowym architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Odnosząc się do argumentu obwinionej, zgodnie z którym z porównania stażu zawodowego [REDACTED] i pokrzywdzonych nie można wnioskować o konieczności wymierzenia jej surowej kary, Sąd Apelacyjny stwierdza, iż KSDIA na uzasadnienie rozstrzygnięcia co do kary wywiódł, że [REDACTED] S [REDACTED] nie podchodzi z należytym szacunkiem do praw autorskich innych architektów, a w szczególności do ustawowego obowiązku przestrzegania zasad etyki zawodowej. Dodać do tego należy, w ocenie Sądu Apelacyjnego, wagę naruszonych przez obwinioną obowiązków i uchybienie tak przepisom bezwzględnie obowiązującego prawa jak i ZEZA, oraz skutki tego naruszenia. Kwestia zaś stażu zawodowego pojawiła się na kartach zaskarżonego orzeczenia niejako pomocniczo. W tym kontekście Sąd Apelacyjny stwierdza uzupełniająco, iż krótki staż obwinionej w zawodzie w konfrontacji z tak poważnym naruszeniem podstawowych obowiązków zawodowych nakazuje przyjąć, iż łagodniejsza niż wymierzona przez KSDIA kara nie miałaby dostatecznego oddziaływania wychowawczego, gdyż mogłaby skłaniać do przekonania o opłacalności naruszania cudzych praw autorskich. Konieczne jest wszakże, by kara dyscyplinarna oddziaływała tak w zakresie prewencji indywidualnej, jak i ogólnej. Zachowania takie, jak objęte zarzutem w niniejszej sprawie, należy zdecydowanie eliminować z życia zawodowego i społecznego.

Co do wysokości zasądzonych od obwinionej w zaskarżonym orzeczeniu kosztów, to mieszczą się one – zarówno w zakresie kosztów za I, jak i za II instancji – w granicach przewidzianych w §48 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 października 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. Nr 194, poz. 1635), zaś mając na względzie wagę naruszonych przez [REDACTED] S [REDACTED] obowiązków i skutki tego naruszenia brak podstaw do uznania ich za nadmierne.

W tym stanie rzeczy, działając na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 54 ust. 5 ustawy o samorządzie zawodowym architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.

Na oryginał właściwe podpisy
za zgodność:
Z up. Kierownika Sekre...
SEKRETARZ SĄDU
Lena Skupieńska

